

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет ім. А.С.Макаренка
Навчально-науковий інститут Педагогіки та психології
Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор НН Інституту
педагогіки і психології

 Світлана Кондратюк

« 30 » серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ТА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

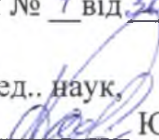
Другий (магістерський) рівень вищої освіти

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 011 Освітні педагогічні науки

Освітньо-професійна програма: Освітні, педагогічні науки
(Позашкільна освіта)

Мова навчання: українська

Погоджено
науково-методичною комісією
НН інституту педагогіки і психології
Протокол № 1 від 30.08.2023 року
Голова
доктор. пед. наук,
професор Ю. А. Бондаренко

Суми 2023

Розробники:

Коваленко Наталія Володимирівна, доктор педагогічних наук, доцент,
професор кафедри психології

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки

Протокол № 1 від « 30 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

доктор психологічних наук, професор

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Кузікова', is written over a horizontal line.

С.Б. Кузікова

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	(Вказати освітній ступінь) Магістр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
1-й			
Семестр			
1-й			
Лекції			
6 год.		2	
Практичні, семінарські			
Лабораторні			
20 год.		2	
Самостійна робота			
60 год.		86	
Консультації:			
2 год.			
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин – 90 год.			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у систематизації знань майбутніх фахівців з основ інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), формування готовності до використання в професійній діяльності технологій обробки, передачі, розповсюдження й представлення інформації з використанням комп'ютерної техніки, ознайомлення з освітніми можливостями сучасних ІКТ у вирішенні соціальних проблем дитинства, формування прагнення та готовності майбутніх соціальних педагогів творчо і продуктивно застосувати їх у вирішенні проблем соціально-психологічної адаптації і реабілітації категорії людей з обмеженими можливостями, у процесі самонавчання, самовдосконалення, педагогічної або управлінської діяльності.

Завдання:

- систематизація, актуалізація і розширення педагогічних знань розвитку освітніх інформаційних технологій (ОІТ) з метою підвищення ефективності педагогічної діяльності;
- формувати уміння застосовувати в практичній діяльності автоматизовані засоби обробки інформації, виконання розрахунків і моделювання, обробки і оформлення;
- сприяти формуванню потреби в застосуванні нових інформаційних технологій на практиці в процесі педагогічної або управлінської діяльності;
- формування ІКТ-компетентності майбутніх соціальних педагогів, як здатності людини ефективно використовувати доступні їй апаратні і програмні засоби інформаційних і комунікаційних технологій для роботи з інформаційними ресурсами, а також виробництва і обміну інформацією з іншими людьми в цілях соціальної адаптації і подальшого підвищення освітнього і культурного рівнів;
- формування дієвого, конкурентоспроможного у інформаційному суспільстві фахівця в сфері охорони сім'ї, дитинства, здатного успішно будувати комплекс заходів щодо виявлення причин соціальної дезадаптації дітей, надавати їм соціальну допомогу, здійснюють зв'язок з сім'єю, а також з органами і організаціями з питань працевлаштування дітей і підлітків, забезпечення їх посібниками засобами безперервної загальної та професійної освіти з використанням сучасних інформаційних технологій електронної освіти.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістранти мають:

РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН 7. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.

РН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

РН 9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН 17. Цінувати різноманіття та мультикультурність, забезпечувати діалог культур у процесі навчання, уникати міжкультурних конфліктів, співпрацювати з представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

РН 18. Відповідально ставитися до забезпечення охорони життя і здоров'я учнів і студентів в освітньому процесі та позаурочній діяльності.

РН 19. Бути готовим навчатися впродовж життя й удосконалювати набуту під час навчання кваліфікацію зі значним ступенем автономії.

знати:

- тенденції міжнародної та вітчизняної освітньої політики щодо розбудови інформаційного суспільства, законодавчою базою, світовими тенденціями розвитку даного питання,
- призначення існуючих сучасних засобів комп'ютеризації наукових досліджень і навчання, їх функціональні можливості і особливості;
- особливості дистанційної та інтернет-освіти з погляду їх використання в процесі надання якісної освіти людям з обмеженими можливостями, застосування нових інформаційних технологій у вирішенні проблем соціально-психологічної адаптації і реабілітації категорії людей з обмеженими можливостями;
- освітні можливості ресурсів Інтернету: довідникових, бібліографічних (Dialog, LexisNexis, ProQuest, Державні бібліотеки України та інших країн, обласні бібліотеки України та Росії, університетські та інститутські бібліотеки, приватні та спеціалізовані е-ресурси, віртуальні бібліотеки, віртуальні довідки, е-каталоги та довідники е-ресурсів, е-журнали і газети та інші), електронні всесвітні довідники (Yahoo!, Open Directory, About, вітчизняні освітні портали (МОН України (<http://www.mon.gov.ua>), Освіта-UA (<http://osvita-ua.net>), Освіта в Україні (<http://www.ednu.kiev.ua>), Освіта в Україні, освіта за кордоном (<http://www.osvita.org.ua>), та ін.);
- значення соціальних мереж у становленні молодих українців;
- загальні питання комунікації з використанням електронної пошти (E - mail) (етика письмової мови, спілкування з учнями, написання залікових робіт і отримання зворотною зв'язку);

вміти:

- творчо використовувати призначення існуючих сучасних засобів комп'ютеризації наукових досліджень і навчання, їх функціональні можливості і особливості;
- створювати документи (буклети, листівки, плакати і т.д.), використовуючи широкий набір засобів створення і редагування тексту з використанням текстового редактору Microsoft Office Word;
- застосовувати редактору електронних таблиць Microsoft Office Excel з метою візуалізації даних і створення професійно оформлених діаграм і таблиць;
- створювати динамічні презентації соціальних реклам з проблеми соціального захисту молоді в Україні у рамках програма роботи з презентаціями Microsoft Office PowerPoint;
- створювати соціальну рекламу, фільми й слайди соціального спрямування, додавати до них професійно оформлені титри, переходи, ефекти, музику та коментарі засобами відео-редактору Windows Movie Maker;
- використовувати інформаційні мережі (Інтернет, української науково-освітньої мережі URAN, європейської науково-освітньої мережі GEANT2), інформаційних освітніх середовищ освітніх установ та освітні можливості довідникових, бібліографічних ресурсів Інтернету для професійної та наукової діяльності;
- організувати різні види соціально цінної діяльності дітей і дорослих у рамках соціальних телекомунікаційних проектів та конкурсів.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Очна форма				
	Усього	у тому числі			
лек		самост.	лаб	конс.	
1	7	8	9	10	11
Змістовий модуль 1. Сучасні інформаційні технології у роботі соціального педагога					
Тема 1.1. Поняття і особливості інформаційного суспільства.		2			
Тема 1.2. Положення теорії візуалізації у соціально-педагогічній діяльності		2			
Тема 1.3.1. Використання текстового редактору Microsoft Office Word у науковій діяльності майбутнього соціального педагога.				2	
Тема 1.3.2. Використання текстового редактору Microsoft Office Word у професійній діяльності соціального педагога.				2	
Тема 1.4.1. Графічна інтерпретація результатів наукових досліджень соціального педагога (редактор електронних таблиць Microsoft Office Excel).				2	
Тема 1.4.2. Використання електронних таблиць для створення баз даних.				2	
Тема 1.5.1. Презентація головних результатів магістерського дослідження засобами PowerPoint.				2	
Тема 1.5.2. Презентація проблем соціального захисту молоді в Україні засобами PowerPoint.				2	
Змістовий модуль 2. Освітні можливості ресурсів Інтернету у соціальній підтримці дитинства					
Тема 2.1. Освітні можливості ресурсів Інтернету у соціальній підтримці дитинства.				2	
Тема 2.2. Соціальна мультимедійна реклама. Створення соціальної реклами фільми й слайдів соціального спрямування засобами відео-редактору Windows Movie Maker.				2	
Тема 2.3. Загальні питання комунікації з використанням електронної пошти (E - mail).				2	
Захист проектів (рекламна продукція соціальних проектів, акцій, конкурсів з використанням продуктів Microsoft Office Word, Excel, PowerPoint, Movie Maker та з використанням сучасних можливості ресурсів Інтернету).					2
Усього годин	90	6	60	20	2

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1.3.1. Використання текстового редактору Microsoft Office Word у науковій діяльності майбутнього соціального педагога.	2
2	Тема 1.3.2. Використання текстового редактору Microsoft Office Word у професійній діяльності соціального педагога.	2
3	Тема 1.4.1. Графічна інтерпретація результатів наукових досліджень соціального педагога (редактор електронних таблиць Microsoft Office Excel).	2
4	Тема 1.4.2. Використання електронних таблиць для створення баз даних.	2
5	Тема 1.5.1. Презентація головних результатів магістерського дослідження засобами PowerPoint.	2
6	Тема 1.5.2. Презентація проблем соціального захисту молоді в Україні засобами PowerPoint.	2
7	Тема 2.1. Освітні можливості ресурсів Інтернету у соціальній підтримці дитинства.	2
8	Тема 2.2. Соціальна мультимедійна реклама.	2
9	Тема 2.3. Загальні питання комунікації з використанням електронної пошти (E - mail).	2
10	Захист проектів	2

5. Індивідуальні завдання

1. Актуальні питання інформатизації освіти.
2. Поняття "Інформаційна компетентність соціального педагога".
3. Сучасні інформаційні технології в освіті.
4. Психолого-педагогічні аспекти комп'ютеризації.
5. Психологічні дослідження в мережі Інтернет.
6. Освітні інформаційні технології в сільських школах.
7. Всесвітня інформаційна мережа Інтернет у соціалізації, дітей, що потребують соціального захисту.
8. Освітні можливості Української науково-освітньої мережі URAN.
9. Дистанційне навчання для людей з обмеженими можливостями.
10. Інформаційно-психологічна безпека.
11. Самопрезентація у віртуальній комунікації користувачів Інтернету.
12. Презентації соціальних реклам з проблеми соціального захисту молоді в Україні.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота											Сума
Змістовий модуль I								Змістовий модуль II			
T1.1	T1.2	T1.3.1	T1.3.2	T1.4.1	T1.4.2	T1.5.1	T1.5.2	T2.1	T2.2	T2.3	100
5	5	10	10	10	10	10	12	10	10	8	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика закладу щодо академічної доброчесності

Відповідно до Положення про систему забезпечення академічної доброчесності освітньо-наукової діяльності СумДПУ імені А.С.Макаренка, Кодексу академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності СумДПУ імені А.С.Макаренка, Положення про Комісію з етики та академічної доброчесності у освітньо-науковій діяльності СумДПУ імені А.С.Макаренка викладач і студенти мають дотримуватись ст. 36 Закону України «Про освіту».

Дотримання академічної доброчесності передбачає: посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати досліджень та власну науковопедагогічну діяльність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти у період вивчення дисципліни передбачає:

- самостійне виконання завдань, індивідуальних проєктів, наведення власних міркувань, припущень;
- зазначення посилань на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей.

Наявність порушення означених вище вимог в матеріалах здобувачів є підставою до незарахування відповідних тем.

8. Методичне забезпечення

Програмне забезпечення комп'ютерних класів включає достатню кількість прикладних програм. Перелік ліцензійного і безкоштовного програмного забезпечення, встановленого в учбових комп'ютерних класах представлений наступною номенклатурою, :

Системне програмне забезпечення – *Microsoft ActiveSync, Microsoft Virtual PC, Punto Switcher,*

Офісний пакет – *MS Office 2019;*

Засоби навігації в інтернеті – *Mozilla Firefox, Safari, Internet Explorer, Opera;*

Файлові менеджери – *Far Manager, FreeCommander;*

Архівуватор – *7-Zip 4.65;*

9. Рекомендована література

Базова

1. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн і офлайн навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. – 64 с.
2. Засоби інформаційно-комунікаційних технологій єдиного інформаційного простору системи освіти України: монографія / [В.В. Лапінський, А.Ю. Пилипчук, М.П. Шишкіна та ін.]; за наук. ред. проф. В.Ю. Бикова - К.:ІТЗН, 2010. - 201 с.
3. Нова українська школа: поради для вчителя / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
4. Новий освітній простір: Інформаційний посібник, 2019 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2019/04/NOP_Motivuyuchi-prostir.pdf?fclid=IwAR1wgpWNjVUhfE6uJH0abN7iFcWAXQAWMTnMoGjlerbBQUXX47kRw_Z8Qc
5. Павлиш В. А. та ін. Основи інформаційних технологій і систем Підручник / В. А. Павлиш, Л. К. Гліненко, Н. Б. Шаховська. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 620 с.
6. Цифрові технології в освіті: сучасний досвід, проблеми та перспективи : монографія / Т. А. Васильєва та ін. ; за заг. ред. д-рки екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, д-ра екон. наук, проф. Ю. М. Петрушенка. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 150 с.

Допоміжна

1. Лерніченко, К. В. (2023). Формування комунікативного середовища «викладач–здобувач» закладу вищої освіти під час дистанційного навчання. *Водний транспорт*, 230-238.
2. Лісовець, О. В., Хлебик, С. Р., & Зінченко, Т. В. (2023). Практична підготовка майбутніх працівників позашкільної та інклюзивної освіти.
3. Мельник, Н. В., Мельник, А. В., Чубрей, О. С., & Підгірна, В. Н. (2023). Особливості впровадження медіаосвіти як важливої складової модернізації освітньої галузі в Україні.
4. Собченко, Т., & Желізняк, О. (2023). Практичне використання цифрових сервісів в освітньому процесі закладів вищої педагогічної освіти як педагогічна проблема. *Соціально-економічні відносини в цифровому суспільстві*, 3(49), 63-75.
5. Хміль, Н. А., Галицька-Дідух, Т. В., & Цяньці, В. (2023). Використання віртуальної та доповненої реальності в українській освіті. *Академічні візії*, (22).
6. Marchenko, V., & Yefremova, A. Цифрова трансформація позашкільної освіти. *Distance Education in Ukraine: Innovative, Normative-Legal, Pedagogical Aspects*, (3), 233-242.

Законодавчі документи

1. Закон України «Про вищу освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.help/law/651-XIV/>.
3. Закон України «Про позашкільну освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.
4. Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII «Про освіту». [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/stru>
5. Концептуальні засади реформування середньої школи «Нова українська школа» . – . – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf>
6. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-%D1%80?lang=ru>
7. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель із початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)»

<https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>

Інформаційні ресурси

1. Національний інститут стратегічних досліджень при президенті України
<http://www.niss.gov.ua/catalogue/9/0/1/>
2. Профессиональные социальные тесты (Soctesti.ru)
http://www.soctesti.ru/testi_v_pomow_socialnogo_pedagoga.htm
3. Сайт «Експеримент у навчальному закладі». – Режим доступу: [www.experiment.edu-ua.net](http://www.experiment.edu.ua.net)
4. Наукова бібліотека учбово-дослідницького центру АВП України
5. Віртуальні бібліотеки, е-каталоги та довідники е-ресурсів http://www.intellect-invest.org.ua/ukr/educ_resources_virtual_libraries/
6. Інші е-ресурси http://www.intellect-invest.org.ua/ukr/educ_resources_other_e-resources/

Дистанційна освіта

ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ У ВИЩІЙ ОСВІТІ: [Coursera](#), [Udemy](#) та [edX](#)

1. Український центр дистанційної освіти - www.udec.ntu-kpi.kiev.ua
2. Українська система дистанційного навчання - www.udl.org.ua
3. Центр дистанційного навчання світового банку - www.uapa-dlc.org.ua
4. Проблемна лабораторія дистанційного навчання - dl.kpi.kharkov.ua/techn/rle/
5. Центр дистанційного навчання Української Академії державного управління - www.ado.edu.ua
6. Українсько-американський гуманітарний інститут "Вісконсінський Міжнародний Університет в Україні" - www.wiuu.edu.ua
7. Лабораторія Віртуального Дистанційного навчання Харківського технічного університету радіоелектроніки (ХТУРЕ) - www.vdll.kture.kharkov.ua
8. Дистанційне навчання у Львівському Національному Університеті "Львівська Політехніка" - www.idn.polynet.lviv.ua
9. ЦДО "Интеллект" - www.intellect.dp.ua
10. Центр дистанційного навчання МБЕРІФ - www.elearning.if.ua
11. Дистанційне навчання. Сайт присвячений розвитку дистанційної освіти в Україні - www.distance-learning.com
12. Інформація про системи видаленого навчання (Moodle) - www.moodle.ukma.kiev.ua
13. Український Науковий Центр Розвитку Інформаційних Технологій (УкрНЦ РІТ) - www.training.itdev.org.ua